TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI-SOSYAL BİLİMLER-1 TESTİ

1. Bu testte sırasıyla, Türk Dili ve Edebiyatı (1-24), Tarih-1 (25-34), Coğrafya-1 (35-40) alanlarına ait toplam 40 soru vardır.

2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Türk Dili ve Edebiyatı-Sosyal Bilimler-1 Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Günümüz dünyasında insanların davranış ---- zamana, duruma ve ortama göre değişmekte; bir durumda gösterilen tepki ile diğer durumdaki arasında ---- fark olabilmektedir. Böyle olunca da tutum ve davranışın her insan için sınırsız örneklerini görmek ----.

Bu parçadaki boşluklara sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) ölçüleri - dağlar kadar - şaşırtıcıdır

B) kalıpları - bir elin parmakları kadar - mümkündür

C) sınırları - öngörülemez - sıradanlaşmıştır

D) biçimleri - geceyle gündüz gibi - kaçınılmazdır

E) özellikleri - ciddi bir oranda - tartışılmazdır

2. *Hamlet*'i zaman zaman tekrar okuyup tepkimizi kâğıda dökmek yaşam öykümüzü yazmak gibi olur çünkü biz yaşamı daha yakından tanıdıkça Shakespeare, bildiklerimiz üstüne farklı yorumlar getirir.

Bu cümleyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yaşam hakkında tecrübe edinmenin en kolay yolunun kitaplardan geçtiği

B) Bireysel tecrübeler arttıkça okumalardan çıkarılan anlamların çeşitlendiği

C) Okurun her kitapta kendi yaşamından parçalar bulup yazarla bağ kurabildiği

D) Okurun kültürel birikiminin, okuma ediminden aldığı hazzı yoğunlaştırdığı

E) Kitapların yeniden yorumlanmasında modern çağın beklentilerinin öne çıktığı

3. Eski bir Hint yaratılış mitine göre evren, tanrıların Purusa adlı tarih öncesi devi parçaladıkları zaman yaratılmıştır; devin başı gökyüzü, ayakları yeryüzü, nefesi de rüzgâr olmuştur. Eski Çağ filozofu Aristoteles'e göre evren eş merkezli elli beş kristal küreden oluşmaktaydı. En dıştaki küre gökyüzünü temsil ediyor; gezegenleri, Dünya'yı ve onun ögelerini, son olarak da cehennemi temsil eden yedi küreyi sarmalıyordu. Yeni Çağ'da Newton'un, hareketi matematiksel olarak kesin ve belirlenimci bir biçimde formüle etmesi sonucunda evrenin tanımı yeniden değişti. Evren çok büyük bir mekanik saate benzetildi; zembereği kurulup başlangıç ayarı yapılmış olan evren, bir andan diğerine tam bir düzenlilik ve öngörülebilirlikle tıkır tıkır ilerliyordu.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Bilim ilerledikçe evrenin yaratılışına dair yapılan açıklamalar halk anlatılarından uzaklaşmış ve kesinlik kazanmıştır.

B) Her dönemin edebiyatçı ve felsefecileri, evrenin yapısı hakkında o dönemin bilim insanlarından farklı açıklamalar sunmuştur.

C) Evrenin nasıl oluştuğuna ve yapılandığına ilişkin açıklamalar çağlara göre farklılık göstermiştir.

D) Evrenin sonsuzluğu ve sürekli değişimi, evren konusunda üretilen teorilerin de devamlı yenilenmesini sağlamıştır.

E) Her uygarlığın özgül inançları, o uygarlığın evrenin yapısı hakkında ürettiği hikâyeleri belirlemiştir.

4. Bilim tarihi, yanlış önermelerin tarihidir. Fakat düşüncenin gelişimine işaret eden bu önermeler, dikkate değer bir üretkenliğe sahiptir. Belirli düzeyde doğruluk payı içeren bu önermeler insan ve doğa hakkında nesnel olarak geçerli bilgiye ulaşmak için ortaya konulan rasyonel görüşlerdir. Bunlar gibi, insana ve topluma dair çok sayıda temel görüş ilk ifadelerini mitlerde, peri masallarında ve birkaç kuşak sonra doğru olmadığı kanıtlanan bilimsel varsayımlarda bulmuştur.

Bu parçaya göre "yanlış önermeler**"le ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?**

A) Kişiden kişiye değişkenlik göstermesi benimsenmesini güçleştirmiştir.

B) İleri sürülen bilgilerin doğruluğunu sınamak için ortaya çıkmıştır.

C) Sözlü kültür ürünlerinin kalıcılığını sağlamada etkili olmuştur.

D) Kuşaktan kuşağa aktarılması güvenirliğini ve doğruluğunu artırmıştır.

E) Fikirlerin olgunlaşıp değer kazanmasında önemli bir rol oynamıştır.

5. Bilim kurgu, bilimdeki yeniliklerle birlikte XIX. yüzyılın ortalarından itibaren gelişen bir edebî türdür. Türün iki örnek yazarı, Jules Verne ve H. G. Wells, eserlerinde bilimin yeni yüzyılın başlangıcına kadar imkânsız görüleni, örneğin denizaltıları ve uzay araçlarını, mümkün kılma konusundaki maharetini anlatmışlardır. Sinema, günün şartlarında mümkün görülmeyeni gösterebilme özelliğinden dolayı bu tür için doğal bir mecradır. Ne var ki bilim kurgunun beyaz perdede yer bulması, diğer pek çok türden daha düzensizdir. Sinemanın ilk yıllarında sadece birkaç bilim kurgu filmi yapılırken bu tür ancak 1950'lerden sonra gelişme gösterebilmiştir.

Bu parçadan hareketle bilim kurguyla ilgili aşağıdakilerden hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Hayal gücü ve bilimsel gelişmelerin birleşimiyle ortaya çıkmıştır.

B) Türün karakteristik niteliklerine bazı yazarların metinlerinde rastlanmaktadır.

C) Sınırlılıkları aşmada bilimin bir araç olarak kullanılabileceğini göstermektedir.

D) Türün sinema yapımları edebî örneklerinden daha fazla ilgi görmüştür.

E) Sinemanın sağladığı görsellik imkânı sayesinde sinemada kendine yer bulmuştur.

6. Yeni bir operanın temsili sırasında C. W. Gluck zaman zaman koltuğundan kalkar, yavaşça eğilir, sonra tekrar otururmuş. Yanındaki arkadaşı fısıldamış: "Üstat, neden böyle kalkıp oturuyorsunuz?" Gluck yanıtlamış: "Yapıtta geçen eski tanıdık melodileri selamlıyorum."

Bu parçaya göre Gluck, davranışıyla aşağıdakilerden hangisini göstermek istemektedir?

A) Klasikleşen ve sevdiği eserlere duyduğu saygıyı gizlemek

B) Genç bestekârları daha fazla eser vermeye teşvik etmek

C) Sanatın sürekliliğini ve gelenekten beslendiğini anlatmak

D) Yeni eserlerdeki özgün ve modern tarzlara dikkat çekmek

E) Eserin içeriğinin ve icrasının ayrı şeyler olduğunu göstermek

7. Vermez selâm o serv-i hırâmân gelir geçer
Yollarda ömr-i âşık-ı nâlân gelir geçer

Bu beyitte altı çizili sözle yapılan edebî sanat aşağıdakilerden hangisidir?

A) İstiare B) Tevriye C) Mecazımürsel

D) Teşhis E) İntak

8. Zannetme ki güldür, ne de lâle,
Âteş doludur, tutma yanarsın
Karşında şu gülgûn piyâle!

İçmişti Fuzûlî bu alevden,
Düşmüştü bu iksir ile Mecnun
Şi'rin sana anlattığı hâle

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Divan şiirinin benzetme ögelerinden yararlanıldığı

B) İçerik açısından epik şiir nitelikleri taşıdığı

C) Deneyimlerin eğretileme yoluyla aktarıldığı

D) Ahenk sağlamak amacıyla iç kafiyeye başvurulduğu

E) Telmih aracılığıyla kurmaca ve gerçek kişiliklere yer verildiği

9. Benim yârim bana küsmüş
Zülfünü gerdana düzmüş
Muhabbeti benden kesmiş
Sevilmeyi sevilmeyi

Çağır Karac'oğlan çağır
Taş düştüğü yerde ağır
Yiğit sevdiğinden soğur
Sarılmayı sarılmayı

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Birden fazla kafiye çeşidi içerdiği

B) İçeriğinin koşma ile benzerlik taşıdığı

C) 8'li hece ölçüsü ile kaleme alındığı

D) Çapraz kafiye düzeniyle yazıldığı

E) İrsalimesel sanatına yer verildiği

10. Denizde balığa rızkın virürsün
Hakîm-ü razık-u-rahman Hudâyâ

Bu cümle mahlûkatun rızkı senden
Kılursun daima ihsan Hudâyâ

Kimisi renc ile daim iniler
Kiminin derdine derman Hudâyâ

Kimisi ağlamakdan gözsüz olmuş
Gice gündüz işi efgan Hudâyâ

Bu beyitlerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Mübalağa sanatına başvurulduğu

B) Naat türüne örnek olduğu

C) İlahi ile konu olarak benzeştiği

D) Kafiye ve redifin kullanıldığı

E) Tezat sanatına yer verildiği

11.

Eser Adı	Eser Özelliği
I. *Divân-ı Hikmet*	• Ahmet Yesevi ve dervişleri tarafından öne çıkarılan bir türe ait şiirlerin toplandığı eser olarak bilinir.
II. *Muhakemetü'l Lugateyn*	
III. *Atabetü'l Hakayık*	• Kaşgarlı Mahmut tarafından yazılan bu eser, Türkçe-Arapça sözlük niteliğindedir.
IV. *Dede Korkut Kitabı*	
V. *Divânu Lugâti't-Türk*	• Birçok hikâyeden oluşan bu eser, Oğuzların sosyokültürel hayatını kurgusal bir anlatımla ele alır.

Yukarıdaki eser adları ile özellikleri eşleştirildiğinde hangi iki eser adı dışta kalır?

A) I ve II
B) I ve IV
C) II ve III
D) III ve V
E) IV ve V

12. Edeblü ol cân isen
Hakk'ı bil insan isen
Müştâk-ı Sultân isen
Var edeb öğren edeb

Bu dörtlüğün nazım türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Nutuk
B) Devriye
C) Şathiye
D) Güzelleme
E) Münacaat

13. Aşağıdakilerden hangisi İslamiyet öncesi Türk destanlarından biridir?

A) *Cengiz Han Destanı*
B) *Köroğlu Destanı*
C) *Satuk Buğra Han Destanı*
D) *Danişmend Gazi Destanı*
E) *Bozkurt Destanı*

14. Bâtıl isteyü hakdan ayrıldum
Boynuz umdum kulakdan ayrıldum

Ne yüküm bir nefes giderici var
Ne biraz çekmeğine yarıcı var

Ger tonuzlara olmaya buyruk
Âh gitti kulağ ile kuyruk

Bu beyitler aşağıdaki eserlerin hangisinden alınmıştır?

A) *Harnâme*
B) *Şikâyetnâme*
C) *Mantıku't-Tayr*
D) *İskendernâme*
E) *Sihâm-ı Kaza*

15. Aşağıdaki açıklamalardan hangisi ayraç içinde verilen terimle uyuşmamaktadır?

A) Bir kimseyi yermek amacıyla abartılı bir üslup kullanılarak yazılan şiirlere denir. **(Hicviye)**

B) Dört dizeden oluşan bu nazım şekli yalnızca Türk edebiyatında görülür. **(Tuyuğ)**

C) Ahenk sağlamak amacıyla bir gazelin her dizesine kısa bir dize eklenerek oluşturulan nazım şeklidir. **(Müstezat)**

D) Hemen hemen her kasidede yer alan bu bölümde şairler kendilerini ve şiirlerini mübalağalı bir şekilde överler. **(Fahriye)**

E) Her beytinin dizeleri kendi arasında kafiyeli olan bu nazım şekli, divan edebiyatının en uzun nazım şeklidir. **(Murabba)**

16. ----, Kanuni'ye sunduğu şiirlerle onun himayesini kazanmıştır. Padişahın ölümü üzerine edebiyatımızın en güzel mersiyelerinden birini yazmıştır. *Şairler sultanı* olarak tanınan şair, gazellerindeki güçlü ifade kudretiyle dikkati çeker.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Hayâlî
B) Taşlıcalı Yahyâ
C) Fuzûlî
D) Bâkî
E) Necâtî

17. Divan şiirinde "hikemî tarz"ın kurucusu kabul edilen şair, sosyal ve siyasal huzursuzlukların yaşandığı XVII. yüzyılda yetişmiştir. Gerek döneminin gerekse kendi mizacının etkisiyle, hikmet ve darbımesel ağırlıklı şiirler yazmıştır. Şiirlerinde duygu, hayal ve kelime oyunlarından çok, tecrübeli bir devlet adamının sosyal eleştirileri ve yol gösterici öğütleri yer alır.

Bu parçada söz edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

A) Neşâtî
B) Şeyhülislam Yahyâ
C) Nef'î
D) Nâilî
E) Nâbî

18. Aşağıdaki dizelerin hangisinde *Felâtun Bey ile Râkım Efendi* adlı eserde de dile getirilen dönemin yaygın sosyal sorunu eleştirilmektedir?

A) Ey vatan ver elini bir sıkayım!
Elimizden gidiyorsun adiyö...
Çeşm-i şefkat ile baktıkça sana
Beni mahzun ediyorsun adiyö.

B) Yorgan döşek demez satar
Tiyatroda loca tutar
Gider evde yerde yatar
Şık beylerde olan hâlet
Kabul olunmaz rezalet

C) Hür olmak ister isen olma cihanın
Zevkinde safasında gamında kederinde
Canan gide rindan dağıla mey ola rîzan
Böyle gecenin hayr umulur mu seherinde

D) En ummadığın keşfeder esrar-ı derunun
Sen herkesi kör âlemi sersem mi sanırsın
Bir gün gelecek sen de perişan olacaksın
Ey gonca bu cemiyyeti her-dem mi sanırsın

E) Bir damla inciydi kirpiklerinde,
Aşkın ıztırabla dolu rüyası
Bir başka güzellik var kederinde
Bir başka âlem ki ruhunun yası,
Sessiz incileşir kirpiklerinde.

19. Servetifünun Dönemi'nin az tercih edilen türleri hakkında bir çalışma yapmak öteden beri aklımdaydı. Dönem ve sanatçılarına dair tüm çalışmalarda şiir, roman, öykü üçlüsünün mutlak hâkimiyetine karşı ben araştırmamı sadece öteki türler üzerine yaptım. Yine de Servetifünun şair ve yazarlarınca yazılan tüm şiir, roman ve öykü kitaplarını da okudum. Aslında Recaizâde'nin ve Abdülhak Hamit'in sağladığı hazırlığı, o edebî etkiyi dikkate almam ve onları okuyarak başlamam gerekirdi ancak bunun için yeterli zamanım yoktu. Bir araştırmacı olarak kabul etmeliyim ki Servetifünun Dönemi'nin portresi, bu iki sanatçının eserlerini okumadığım ve değerlendiremediğim için biraz eksik kaldı. Sonuçta çalışmamda Servetifünun'un şimdiye değin pek çizilmemiş bir edebî türler portresini çizdim. Servetifünun'dan şiir, roman ve öyküyü çıkardığınızda geriye ne kalır sorusuna yanıt aradım.

Bu parçada söz edilen araştırmacı hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) *Rübab-ı Şikeste* ve *Kırık Hayatlar*'ı çalışmasına katmamış fakat okumuştur.

B) Tanzimat'ın II. dönemi ile Servetifünun arasında bir geçiş olduğunu düşünür.

C) *Talim-i Edebiyat*, *Çok Bilen Çok Yanılır* ve *Sahra* adlı eserleri okumuştur.

D) *Kırk Yıl*, *Saray ve Ötesi*, *Kavgalarım* adlı eserleri değerlendirmiştir.

E) Hüseyin Cahit, çalışmasında yer verdiği sanatçılardandır.

20. Ahmet Haşim ve Orhan Veli'nin şiir anlayışlarına dair çalışma yapan bir öğrenci, iki şair arasında kurgusal bir karşılaşma tasarlar. Bu karşılaşmada iki şair, şiir üzerine hayali bir tartışmaya girişir.

Aşağıdakilerden hangisi bu tartışmada geçebilecek bir diyalogdan alınmıştır?

A) **A. Haşim:** Azizim nazımdan ritim ve şekli atarsanız geriye bir şey kalmaz!

O. Veli: Anlam kalır, doğal bir söyleyiş kalır ki mirim, gerçek şiir de budur!

B) **O. Veli:** Mana kadar müzikaliteye önem verseydiniz şiiriniz daha iyi olurdu!

A. Haşim: Şiirde yalınlık aradım ben; süs ve gösteriş değil efendim!

C) **O. Veli:** Divan nazmının şekillerini, serbest müstezata kurban edemezsiniz!

A. Haşim: Halk şiirinin imkânları ve hece iyi bir şiir yaratmak için yeterlidir!

D) **O. Veli:** Şiirimi parnasyen biçimcilikle değil sembollerle ördüm bendeniz!

A. Haşim: Saf şiirin peşinde koşarken şiir kuşunu öldürdünüz siz!

E) **A. Haşim:** Muhterem, nazmı belirsizliğe ve anlaşılmazlığa hapsettiniz!

O. Veli: Hayır efendim, söz dizimini değiştirirken şiiri yeniden icat ettik!

21. XIX. yüzyılın sonlarına doğru Türk şiiri millî kaygıların öne çıktığı yeni bir zeminde yol alır. Aynı süreçte ---- milliyetçi bir çıkış yaparak döneminin bireyci ve biçimci şiir anlayışına tarihî ve romantik bir alternatif geliştirir. Hemen sonrasında Genç Kalemler hareketi içerisinde şiir ve millî şuuru birleştiren, II. Meşrutiyet Dönemi boyunca egemen olacak biçim ve içerik anlayışının temellerini Türkçü bir düşünsel tutumla atan ---- kendini gösterir. Bu arada Servetifünun şiirinin öncülerinden biri olan ve parnasizmden etkilenerek yazdığı bireysel şiirlerin ardından sosyal konulara ilgi duyan ---- başlangıçtaki sanat anlayışından oldukça uzaklaşarak toplumsal faydacı bir çizgiye varır. Bu dönemde kendine özgü bireysel tutumuyla ortaya çıkan ---- dışındaki Fecriatîciler de millî zemine geçip toplumcu bir hassasiyetin ağır bastığı, şiirselliğin millî şuur ve kaygıların gerisinde kaldığı bir görüş benimser.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdaki şairlerden hangisi getirilemez?

A) Tevfik Fikret
B) Mehmet Emin Yurdakul
C) Ziya Gökalp
D) Mehmet Akif Ersoy
E) Ahmet Haşim

22. Beyazıt Havuzu'nun kenarındaki kanepelerden birine oturmuş, sizi bekliyorum. Yaşını almış bir adamın yirmi yaşındaki çocuk kederlerini, sevinçlerini yaşaması ne demektir, diye düşünüyorum: Belki bir geç olma hadisesi... Belki de bir çeşit hazları, kederleri, çocuklukları uzatma temayülü... Ama bu uzayan yaz, kışın gelmeyeceğine alamet değil. Kış müthiş olacak, kar yolları kapayacak, bembeyaz ovada ölülük uzayıp gidecek...
Sizi bekliyorum. Sizi göreceğim, içimde bir şey koşacak. Siz görmeden geçeceksiniz. Ben kederle sevinci duyup dalacağım istediğim âleme. Dünyayı yeniden kederlerle kuracağım. Sonra çarşılardan çarşılara, insan sesleri arasında, her şeyi sizinle kurulmuş bir şehirde dolaşacağım.
Herkes geçti, siz geçmediniz. Yüzünüzü göremedim. Bayramım, çocukluk bayramım salıncaksız geçmiş gibi gözüme yaş doldu.

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Öykü kişisinin hayal kırıklığından bahsedildiği

B) Anlatımda yer yer betimlemelere başvurulduğu

C) Düşüncelerin, bilinç akışı tekniğiyle aktarıldığı

D) Gerçekle hayalin iç içe geçtiği bir anlatıma sahip olduğu

E) Durum hikâyesine özgü nitelikler taşıdığı

23. Aşağıdakilerden hangisi Garip şiirine örnek olarak <u>gösterilemez</u>?

A) Deli eder insanı bu dünya;
Bu gece, bu yıldızlar, bu koku,
Bu tepeden tırnağa çiçek açmış ağaç.

B) Bir misafirliğe gitsem
Bana temiz bir yatak yapsalar
Her şeyi, adımı bile unutup
Uyusam...

C) Kuşçu amca!
Bizim kuşumuz da var,
Ağacımız da.
Sen bize bulut ver sade
Yüz paralık.

D) Ona bir kitap vereceğim
Rahatını kaçırmak için
Bir öğrenegörsün aşkı
Ağacı o vakit seyredin.

E) İkiz hayaletler gibi yürüdük
Puslu aydınlıkta o bahar günü
Gece, bir tepeden seyrettik, büyük
Yıldızların suya döküldüğünü.

24. ---- akımında yüreğimize kitap sayfalarından ulaşılmak istenir. Bize duyurulan her heyecanın eski, çok eski bir yazardan yapılan alıntıyla doğrulanması gerekiyor gibidir. ---- akımında ise doğrudan doğruya yüreğimize, yücelik duygumuza seslenilir. İşte aradaki büyük fark bence budur.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Klasisizm - Romantizm
B) Realizm - Romantizm
C) Realizm - Sembolizm
D) Natüralizm - Sembolizm
E) Klasisizm - Natüralizm

25. Aşağıdakilerden hangisi, uygarlığın kültürel etkileşimlerle geliştiğini gösteren örneklerden biri değildir?

A) Sümerlere ait kanunların, Babilliler tarafından geliştirilmesi

B) Anadolu'ya yazının Asur ticaret kolonileri tarafından getirilmesi

C) Eski Yunan eserlerinin Arapçaya çevrilmesi

D) Ateşin aynı dönemde dünyanın farklı yerlerinde bulunması

E) Akdeniz'deki denizcilerin birbirlerinin haritalarından faydalanması

26. Oğuz Kağan altı oğlu ile birlikte dünyayı fethedip cihangir olduktan sonra ana yurduna döndü. Büyük bir kurultay topladı ve halka şölen verdi. Üç büyük oğlu "Bozoklar" sağda, üç küçük oğlu "Üçoklar" solda oturdu. Oğuz Kağan oğullarına şöyle seslendi: "Ey oğullarım, ben çok savaştım, artık çok yaşlandım. Düşmanlarımı ağlattım; dostlarımı sevindirdim." Daha sonra Oğuz Kağan yurdunu oğulları arasında taksim etti. Ok-yay münasebetine göre Üçokların Bozoklara bağlı olduğunu bildirdi. Töreye ve birliğe bağlı kalmalarını vasiyet etti.

***Oğuz Kağan Destanı*'ndaki bu ifadelere göre Oğuzlarla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) İkili teşkilat yapısına sahip oldukları

B) Önemli olayları kutladıkları

C) Boyların yönetimde eşit hakka sahip olduğu

D) Yerleşik kanun ve kuralları bulunduğu

E) Etkili bir askerî teşkilat meydana getirdikleri

27. Medine şehri "Yesrib**" olarak anılırken sonrasında bu şehre "**Peygamber Şehri**" anlamında "**Medinetü'n-Nebi**" denilmesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Hicret B) Cemel Vakası C) Hakem Olayı

D) I. Akabe Biatı E) Kerbela Olayı

28. Büyük Selçuklu Devleti'nde hanedan üyeleri ve valilerin, hüküm sürdükleri bölgelerde kendilerine bağlı askerî birlikleri vardı.

Bu uygulama aşağıdakilerden hangisiyle ilişkilendirilemez?

A) İktidar mücadeleleriyle

B) Egemenlik anlayışıyla

C) İkta sistemiyle

D) Atabeyliklerin oluşmasıyla

E) Merkezî otoritenin güçlenmesiyle

29. Osmanlı Devleti'nin kuruluş sürecinin konu edildiği derste Mert Öğretmen, öğrencilerine aşağıdaki bilgileri verir:

- Çimpe Kalesi onun zamanında alınmıştır.
- "Gaziler Sultanı" unvanını kullanmıştır.
- Devletin ilk medresesini İznik'te yaptırmıştır.

Mert Öğretmen'in, hakkında bilgi verdiği Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Orhan Bey B) I. Murat

C) Yıldırım Bayezit D) Çelebi Mehmet

E) II. Murat

30. XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde;

I. Osmanlı Bankasının kurulması,
II. Düyun-ı Umumiye Teşkilatının faaliyete geçmesi,
III. kapitülasyonların genişletilerek devam etmesi

uygulamalarından hangilerinin Osmanlı ekonomisindeki yabancı etkisini gösterdiği savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

31. Mustafa Kemal Paşa, Birinci Dünya Savaşı başladığında aşağıdaki görevlerden hangisini yapmaktaydı?

A) Hareket Ordusu Kurmay Başkanlığı

B) Dokuzuncu Ordu Müfettişliği

C) Sofya Ataşemiliterliği

D) Yıldırım Orduları Grup Komutanlığı

E) Anafartalar Grup Komutanlığı

32. Aşağıdakilerden hangisi Millî Mücadele Dönemi'nde Anadolu'daki millî hareketin, halkın desteğini almak amacıyla gerçekleştirdiği faaliyetlerden biri değildir?

A) Hâkimiyet-i Milliye gazetesinin çıkarılması

B) Anadolu Ajansının faaliyete geçmesi

C) Sivas Kongresi'nin toplanması

D) İşgalleri protesto için mitingler düzenlenmesi

E) Kuvayı İnzibatiyenin oluşturulması

33. Millî Mücadele yıllarında 15. Kolordu Komutanı Kazım Karabekir Paşa, "Antlaşma şartı olarak Ankara'nın istediği gibi 2 bin tüfek, 3 batarya, 12 dağ topu, 40 makineli tüfek aldım. Doğu Cephesi'nin ilk armağanı olarak Batı Cephesi'ne ulaştırılmak üzere yola çıkardım." ifadelerini kullanmıştır.

Kazım Karabekir Paşa'nın bahsettiği antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ankara B) Gümrü C) Kars

D) Moskova E) Brest-Litowsk

34. Aşağıdakilerden hangisi 3 Mart 1924'te Erkân-ı Harbiye-i Umumiye Vekâletinin kaldırılarak yerine Erkân-ı Harbiye-i Umumiye Riyasetinin kurulmasının sonuçlarından biridir?

A) Kuvvetler birliği ilkesinin hayata geçirilmesi

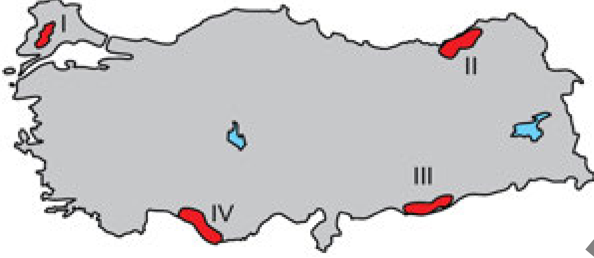
B) Azınlıklara askerlikle ilgili muafiyet getirilmesi

C) Takrir-i Sükûn Kanunu'nun çıkarılması

D) Ordunun gündelik siyaset dışında tutulması

E) Zorunlu askerlik uygulamasına geçilmesi

35. Genel olarak engebenin fazla olduğu alanlarda yağış, sıcaklık, nem gibi iklim elemanları kısa mesafelerde değişiklik gösterdiği için bu alanlarda engebenin az olduğu alanlara göre biyoçeşitliliğin daha zengin olması beklenir.

Haritada numaralandırılan alanların hangilerinde bu nedene bağlı olarak biyoçeşitliliğin daha zengin olduğu söylenebilir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III

D) II ve IV E) III ve IV

36. Dünya ekonomisinde önemli bir yere sahip olan ve sermayenin küresel dolaşımını kontrol eden şehirler küresel bir etkiye sahiptir. Bunlar aynı zamanda mal, hizmet, bilgi ve kültür alanlarında küresel ölçekte birer üretim ve dağıtım merkezleridir.

Bu nitelikler aşağıdaki şehirlerin hangisinde <u>daha azdır</u>?

A) Lizbon B) Paris C) New York

D) Tokyo E) Londra

37. K ülkesi nüfus artış hızını artırıcı, L ülkesi ise nüfus artış hızını azaltıcı politikalar izlemiştir. Her iki ülke de uzunca bir dönem uyguladıkları bu politikalarda başarıya ulaşmıştır.

Bu ülkelerle ilgili olarak,

I. K ülkesinde genç nüfus oranı artmıştır.
II. K ülkesinde yaşlı nüfus miktarı azalmıştır.
III. L ülkesinde doğum oranı azalmıştır.
IV. L ülkesinin genç nüfus oranı artmıştır.

yargılarından hangileri doğrudur?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III

D) II ve IV E) III ve IV

38. Türkiye'nin önemli kalkınma projelerinden biri de Doğu Karadeniz Projesi'dir. Bu projenin hayata geçmesiyle bölgede birçok değişimin olması beklenmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi bu projeye bağlı olarak beklenen değişimlerden biri <u>değildir</u>?

A) Başta yayla alanlarında olmak üzere turizm faaliyetlerinin gelişmesi

B) Ulaşım hizmetlerinde daha az sorunun yaşanması

C) Yer altı zenginliği rezervlerinin korunması

D) Balıkçılık faaliyetlerinin sürdürülebilirliğinin sağlanması

E) Orman varlığının daha etkili ve verimli kullanımının sağlanması

39. Bazı ülkeler; siyasi, askerî ve ekonomik açıdan iş birliği yaparak kimi örgütlerin kurulmasını sağlamışlardır. Bu örgütlerin bir kısmının ortak amacı; üye ülkelerin ticari çıkarlarını korumak, ekonomik, bilimsel ve teknolojik iş birliği yapmaktır.

Bu amaçlar doğrultusunda 1992 yılında İstanbul'da kurulan örgüt aşağıdakilerden hangisidir?

A) İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT)

B) Gelişen Sekiz Ülke (D-8)

C) Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD)

D) Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (KEİ)

E) Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO)

40. İnsan ihtiyaçları doğrultusunda kullanılan doğal kaynakların miktarı ve çeşidi sürekli artmaktadır. Bu kaynakların kullanılması sonucu ortaya çıkan atıkların bir kısmının geri dönüştürülmesi çeşitli yararlar sağlamaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu yararlardan biri <u>değildir</u>?

A) Çevreye verilen zararın azaltılması

B) Doğal kaynak kullanımının azaltılması

C) Enerji tasarrufunun sağlanması

D) Ülke ekonomisine olan katkının artması

E) Atık depolama alanlarının sayıca artması

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI-SOSYAL BİLİMLER-1 TESTİ BİTTİ.
SOSYAL BİLİMLER-2 TESTİNE GEÇİNİZ.

2020 ALAN YETERLİLİK TESTLERİ (AYT)

YKS 2. OTURUM ALAN YETERLİLİK TESTLERİ (AYT)

28-06-2020

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI-SOSYAL BİLİMLER-1 TESTİ

1. D
2. B
3. C
4. E
5. D
6. C
7. A
8. B
9. D
10. B
11. C
12. A
13. E
14. A
15. E
16. D
17. E
18. B
19. C
20. A
21. D
22. C
23. E
24. A
25. D
26. C
27. A
28. E
29. A
30. E
31. C
32. E
33. B
34. D
35. D
36. A
37. B
38. C
39. D
40. E

46. D